ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1965

Vyhlásené: 09.11.1965 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

111

VYHLÁŠKA
Ministerstva školstva a kultúry
z 19. októbra 1965
o záverečných učňovských skúškach

Ministerstvo školstva a kultúry ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi a s Ústrednou radou odborov podľa § 228 Zákonníka práce:

Základné ustanovenia o záverečných učňovských skúškach

§ 1

(1) Učeň vykonáva na konci doby učebného pomeru záverečnú učňovskú skúšku. Úlohou tejto skúšky je zistiť, ako je učeň pripravený používať získané odborné vedomosti, zručnosti a návyky ustanovené charakteristikou učebného odboru pri plnení typických úloh svojho povolania.

(2) Záverečné učňovské skúšky organizuje a zabezpečuje organizácia*) určená krajským národným výborom a vykonáva ich skúšobná komisia. Za prípravu a zabezpečenie skúšok zodpovedá vedúci organizácie, v ktorej sa záverečné učňovské skúšky vykonávajú. Za riadne vykonanie skúšok zodpovedá predseda skúšobnej komisie.

§ 2

(1) Záverečnú učňovskú skúšku môžu vykonať

a) učni, ktorí prospeli z odborného výcviku a z povinných predmetov predpísaných učebným plánom posledného ročníka učebného odboru,

b) pracovníci alebo členovia družstva (ďalej len „pracovníci“), ktorí po 18. roku svojho veku nadobudli vedomosti a zručnosti najmä praxou v príslušnom odbore, ktorým organizácia po dohode so závodným výborom ROH výnimočne povolila vykonanie záverečnej učňovskej skúšky a ktorí úspešne vykonali skúšku z odborných predmetov učebného odboru na učňovskej škole alebo odbornom učilišti (ďalej len „škola“). Požadovanou praxou sa rozumie doba praktickej činnosti rovnajúca sa dobe učebného pomeru príslušného učebného odboru predĺžená o 1 rok, u pracovníkov s úplným stredným všeobecným vzdelaním vykonávaná po dobu zodpovedajúcu dobe učebného pomeru pre učňov z radov absolventov strednej všeobecnovzdelávacej školy a u pracovníkov s úplným stredným odborným vzdelaním toho istého alebo príbuzného odboru vykonávaná po dobu 1 roka,

c) pracovníci, ktorí nedokončili prípravu na povolanie v učebnom pomere a spĺňajú podmienky podľa písm. b) tohto odseku; do praxe sa im započítava potvrdená doba učebného pomeru pred 18. rokom veku. Pracovníci vykonávajú v škole skúšku len z tých odborných predmetov, v ktorých v učebnom pomere neprospeli,

d) pracovníci vyučení v príbuznom učebnom odbore, ktorí po 18. roku veku spĺňajú v druhom odbore požadovanú prax určenú organizáciou v rozsahu 6-12 mesiacov a ktorým organizácia po dohode so závodným výborom ROH výnimočne povolila vykonanie záverečnej učňovskej skúšky z druhého učebného odboru a ktorí pred záverečnou učňovskou skúškou vykonali úspešne rozdielovú skúšku z odborných predmetov.

(2) Učni vykonávajú záverečné učňovské skúšky podľa evidenčných stavov posledných ročníkov.

(3) Pracovníkov prihlasujú organizácie. Menný zoznam pracovníkov a vyplnené tlačivá prihlášok na skúšku z odborných predmetov a na záverečnú učňovskú skúšku zašlú organizácie krajskému národnému výboru, a to najneskoršie do 15. januára. Krajské národné výbory prihlášky pracovníkov evidujú podľa zoznamu a rozdelia podľa učebných odborov; prihlášky na skúšky z odborných predmetov postúpia školám a prihlášky na záverečné učňovské skúšky skúšobným komisiám. Školy písomne upovedomia uchádzača o mieste, dátume a hodine skúšok z odborných predmetov, a to najmenej 14 dní pred skúškou. Skúšobná komisia písomne upovedomí uchádzača najmenej 14 dní vopred o mieste, dátume a hodine písomnej, praktickej a ústnej záverečnej učňovskej skúšky.

Vysvedčenie o skúške z odborných predmetov alebo vysvedčenie z posledného ročníka školy, prípadne strednej odbornej školy predkladajú pracovníci skúšobnej komisii osobne, a to pred vykonaním záverečnej učňovskej skúšky.

(4) Skúšky z odborných predmetov vykonávajú pracovníci v čase od 1. februára do 30. apríla. Záverečné učňovské skúšky vykonávajú učni alebo pracovníci v čase od 1. júna do 31. augusta. Opravné skúšky z odborných predmetov vykonávajú pracovníci v čase od 1. októbra do 31. októbra. Opravné záverečné učňovské skúšky vykonávajú učni alebo pracovníci v čase od 1. novembra do 31. decembra.

Skúšobné komisie

§ 3

(1) Skúšobné komisie pre záverečné učňovské skúšky sa ustavujú podľa jednotlivých, prípadne príbuzných učebných odborov na dobu najmenej troch rokov a sú spoločné pre učňov i pracovníkov. Skúšobné komisie sa ustavujú iba v organizáciách určených pre zabezpečenie záverečnej učňovskej skúšky.

(2) Skúšobná komisia je štvorčlenná. Predsedom je výchovný pracovník z iného zariadenia pre výchovu učňov, poverený výkonom štátneho dozoru na výchovu učňov, alebo iný osvedčený výchovný pracovník najmenej s osemročnou odbornou pedagogickou praxou; vymenúva ho krajský národný výbor najneskoršie do 15. januára. Podpredsedom je pracovník organizácie, ktorá zabezpečuje záverečné učňovské skúšky. Členmi skúšobnej komisie sú majster odborného výcviku a učiteľ odborných predmetov pre príslušný alebo príbuzný učebný odbor. Podpredsedu a členov komisie navrhuje vedúci zariadenia pre výchovu učňov a vymenúva ich po prerokovaní so závodným výborom ROH a s predsedom skúšobnej komisie vedúci organizácie do 31. januára.

(3) Pri veľkom zariadení pre výchovu učňov možno v organizácii ustaviť viac samostatných skúšobných komisií.

(4) Prácu skúšobnej komisie riadi jej predseda. Materiálno-technické zabezpečenie skúšok, vrátane stravovania a ubytovania učňov, pracovníkov a členov skúšobnej komisie, ako aj administratívnych prác spojených so záverečnými učňovskými skúškami zabezpečuje organizácia v spolupráci so zariadením pre výchovu učňov.

(5) Skúšobná komisia najmä

a) zostavuje pracovný plán svojej činnosti, a to najneskoršie mesiac pred záverečnou učňovskou skúškou,*)

b) schvaľuje témy písomných, praktických a ústnych skúšok odporučené metodickou komisiou, ako aj miesta vykonania jednotlivých častí záverečných učňovských skúšok,

c) kontroluje prípravy a skúša učňov alebo pracovníkov vo všetkých častiach záverečných učňovských skúšok,

d) hodnotí záverečné učňovské skúšky,

e) podáva zprávu o priebehu a výsledkoch záverečných učňovských skúšok vedúcemu organizácie a krajskému národnému výboru.

Rozsah a hodnotenie záverečných učňovských skúšok

§ 4

(1) Záverečná učňovská skúška sa skladá z

a) písomnej skúšky,

b) praktickej skúšky,

c) ústnej skúšky.

(2) Témy písomnej skúšky majú byť zhodné (blízke) s praktickou skúškou príslušného učebného odboru. Písomná skúška sa vykonáva v skúšobnej miestnosti za prítomnosti pracovníka povereného predsedom skúšobnej komisie pedagogickým dozorom. Písomnú skúšku musia učni alebo pracovníci vykonať úplne samostatne za 3 - 6 hodín podľa náročnosti učebného odboru. Po každej druhej hodine skúšky sa poskytne skúšaným desaťminútová prestávka na odpočinok. V prestávkach zostávajú skúšaní v miestnosti s pracovníkom vykonávajúcim pedagogický dozor a túto môžu opúšťať v priebehu celej skúšky len jednotlivo a s jeho súhlasom.

(3) Písomnú prácu opravuje a posudzuje člen skúšobnej komisie, prípadne pracovník poverený predsedom skúšobnej komisie. Výsledok sa hodnotí známkou podľa skúšobného poriadku a uvedie sa v kontrolnom liste skúšaného.

Pri skúške sa hodnotí

a) správnosť postupu s uplatnením znalostí najpoužívanejších a najprogresívnejších metód práce,

b) účelné využitie vedomostí, vhodná voľba pracovných prostriedkov a predmetov,

c) správne používanie odborných názvov, výpočty, znalosť výkresov, bezpečnostných predpisov a pod.

(4) Praktická skúška sa vykonáva na pracoviskách organizácie a na typickej práci učebného odboru. Podľa náročnosti učebného odboru trvá 1 až 3 po sebe idúce pracovné dni za dozoru majstra povereného predsedom skúšobnej komisie. V učebných odboroch, keď nemožno z prevádzkových dôvodov organizovať túto skúšku, posudzuje skúšobná komisia dosiahnuté pracovné výsledky učňa alebo pracovníka z písomných dokladov prevádzkového majstra, a to najmenej za posledný mesiac pred záverečnou učňovskou skúškou. Doklady musia obsahovať údaje o charaktere vykonávanej práce, triede tarifno-kvalifikačného katalógu, plnení výkonových noriem, kvalite práce a dodržiavaní bezpečnostných predpisov.

Pri skúške sa hodnotí

a) správnosť voľby pracovného postupu, pracovných metód a kvalita výrobku (služby),

b) dodržanie výrobných a technicko-hospodárskych noriem, plnenie výkonových noriem (pokiaľ sú ustanovené),

c) obsluha a údržba strojov a zariadení, použitie a údržba výrobných pomôcok, usporiadanie pracoviska, bezpečnosť práce a i.

Výsledok praktickej skúšky hodnotí majster, pod vedením ktorého učeň alebo pracovník skúšku vykonával, známkou skúšobného poriadku, zapíše ju do kontrolného listu skúšaného a obdobne u učňov alebo pracovníkov, kde skúšobná komisia posudzuje úroveň zručností z písomných dokladov prevádzkového majstra o mesačnom sledovaní skúšaného.

(5) Ústna skúška sa vykonáva za prítomnosti všetkých členov skúšobnej komisie. Pri ústnej skúške skúšobná komisia vychádza z výsledkov praktickej a písomnej skúšky; v súlade s charakteristikou učebného odboru kladie doplňujúce otázky. Individuálne skúšanie jedného učňa alebo pracovníka trvá spravidla 15 minút. Výsledok hodnotenia podľa skúšobného poriadku zapíše do kontrolného listu skúšaného.

§ 5

(1) Pri záverečnom hodnotení učňovských skúšok prihliada skúšobná komisia nielen na výsledky jednotlivých častí skúšok, ale aj na záznam o správaní sa a prospechu počas doby učebného pomeru, na morálnopolitickú vyspelosť skúšaného a na jeho pracovné výsledky v organizácii.

(2) Pri záverečnom hodnotení má skúšobná komisia k dispozícii učebnú zmluvu, učňovskú knižku, vysvedčenie z posledného ročníka odborného učilišťa alebo učňovskej školy, komplexné hodnotenie učňa za celú dobu učebného pomeru (sústredené hlavne na obdobie odborného rozvoja), doklady o písomnej, praktickej a ústnej skúške, kontrolný list o záverečnej učňovskej skúške a zápisnicu o záverečných učňovských skúškach. U pracovníkov má skúšobná komisia k dispozícii aj pracovný posudok z doterajšieho pracoviska, vysvedčenie o vykonaní skúšok z odborných predmetov, prípadne vysvedčenie z posledného ročníka učňovskej školy, odborného učilišťa alebo strednej odbornej školy.

(3) V záverečnom hodnotení rozhodujú všetci členovia skúšobnej komisie o výsledku záverečnej učňovskej skúšky hlasovaním. Hodnotenie vykonajú najneskoršie do troch dní po skončení ústnej skúšky. Rozhodnutie je platné, ak pre návrh hlasuje väčšina členov. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

(4) Záverečnú učňovskú skúšku hodnotí skúšobná komisia podľa tejto stupnice:

a) prospel s vyznamenaním,
ak má z praktickej skúšky známku výbornú a z písomnej alebo ústnej skúšky jednu známku výbornú a druhú aspoň chválitebnú a na vysvedčení z posledného ročníka má prospech s vyznamenaním;

b) prospel veľmi dobre,
ak má z písomnej, praktickej a ústnej skúšky aspoň známku chválitebnú, nemá na vysvedčení z posledného ročníka zo žiadneho povinného predmetu horšiu známku ako dobrú a má priemerný prospech aspoň 2,5;

c) prospel,
ak má z písomnej, praktickej a ústnej skúšky známku aspoň dostatočnú;

d) neprospel,
ak jedna z častí záverečnej učňovskej skúšky (písomná, praktická alebo ústna) bola hodnotená stupňom 5 (nedostatočne).

(5) Ak skúšaný neprospel pri záverečnej učňovskej skúške, rozhodne komisia o termíne náhradnej skúšky. Obdobne rozhodne, ak sa uchádzač včas na skúšky neustanovil. Rozhodnutie uvedie v kontrolnom liste a v zápisnici o záverečných učňovských skúškach.

§ 6

(1) Učeň, ktorý pri záverečnej učňovskej skúške neobstál, dostane od organizácie, s ktorou mal dojednaný učebný pomer, potvrdenie o tom, po akú dobu a pre ktorý učebný odbor bol v učebnom pomere vychovávaný. Pracovníkom sa toto potvrdenie nevydáva.

(2) Učeň alebo pracovník, ktorý s úspechom vykonal záverečnú učňovskú skúšku, dostane po skončení záverečných učňovských skúšok výučný list od organizácie, kde skúšku vykonával.

(3) Výučné listy podpisuje predseda skúšobnej komisie a vedúci organizácie, v ktorej učeň alebo pracovník vykonal záverečnú učňovskú skúšku a dátumuje sa dňom záverečného hodnotenia. Výučný list potvrdzuje krajský národný výbor; bez tohto potvrdenia je výučný list neplatný.

§ 7

(1) O záverečných učňovských skúškach vyhotovuje podpredseda skúšobnej komisie dvojmo zápisnicu, ktorú podpisujú všetci členovia skúšobnej komisie. Odpis zápisnice s výučnými listami odovzdá predseda skúšobnej komisie najneskoršie do týždňa po skončení záverečných učňovských skúšok krajskému národnému výboru.

(2) Zápisnicu spolu s kontrolnými listami, s písomnými prácami skúšaných a potvrdenými výučnými listami odovzdá predseda vedúcemu organizácie, v ktorej sa skúšky vykonávali. Vedúci organizácie upovedomí ostatné organizácie o výsledku skúšok a po dohode s predsedom odovzdá výučné listy a zabezpečí uloženie dokladov o vykonaných skúškach pre prípadné vydanie duplikátov výučných listov.

(3) Odpisy zápisníc ukladá krajský národný výbor pre prípadné vydanie potvrdení o vykonaní záverečných učňovských skúšok.

(4) Ukladanie a škartácia dokladov sa spravuje podľa platných predpisov.*) Odpisy zápisníc a kontrolné listy sa škartujú najskôr po 30 rokoch a ostatné doklady najskôr po 10 rokoch.

§ 8

(1) Vecné a osobné náklady spojené s organizáciou záverečných učňovských skúšok uhrádza organizácia, v ktorej sa skúšky vykonávajú. Pokiaľ v organizácii vykonávajú záverečné učňovské skúšky aj učni alebo pracovníci inej organizácie, uhradí táto organizácia pomernú časť nákladov. K nákladom patria aj odmeny za činnosť skúšajúcich pri záverečných učňovských skúškach, ktoré určí organizácia podľa obťažnosti práce.

(2) Za opravy, rozbor a posúdenie písomných prác záverečných učňovských skúšok patrí skúšajúcim odmena až do sumy 8 Kčs za jednu hodinu skutočne vykonanej práce. Za skúšanie pracovníkov z odborných predmetov učebného odboru pred vykonaním záverečnej učňovskej skúšky patrí skúšajúcim odmena až do sumy 12 Kčs za jednu hodinu skúšania.

(3) Za pedagogický dozor pri písomných skúškach a za odborný dozor pri praktických skúškach patrí odmena až do sumy 8 Kčs za jednu hodinu dozoru, za posúdenie výsledkov praktickej skúšky, za ústne skúšanie a záverečné hodnotenie odmena až do sumy 12 Kčs za jednu hodinu. Tieto odmeny nepatria členom skúšobnej komisie, pokiaľ sa im pre túto prekážku v práci z dôvodu všeobecného záujmu poskytlo pracovné voľno s náhradou mzdy.

(4) Pracovníci, ktorí vykonávali skúšku z odborných predmetov na škole, ako aj záverečnú učňovskú skúšku majú od svojej organizácie nárok na náhradu ušlej mzdy vo výške priemerného zárobku, najviac na toľko hodín, aký je ich pracovný čas určený podľa rozvrhu smien na deň, v ktorom vykonávali skúšku.

(5) Učňom, pracovníkom a členom skúšobnej komisie patria náhrady cestovných a iných výdavkov podľa vyhlášky Ministerstva financií č. 100/1964 Zb. o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov.

§ 9

Dozor nad záverečnými učňovskými skúškami vykonávajú orgány štátneho dozoru na výchovu učňov a ústredné orgány nadriadené organizáciám, v ktorých sa skúšky vykonávajú.

Odchýlky pre zariadenia Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia

§ 10

(1) Ustanovenia tejto vyhlášky sa vzťahujú, pokiaľ ďalej nie sú ustanovené odchýlky, aj na prípravu a vykonávanie záverečných učňovských skúšok

a) občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorí nie sú v pracovnom pomere (členov družstiev), pokiaľ úspešne dokončili prípravu na povolanie podľa predpisov o sociálnom zabezpečení a ak sa má táto príprava podľa učebného plánu a učebných osnov učebného odboru zakončiť záverečnou učňovskou skúškou;

b) telesne chybných zverencov ústavov sociálnej starostlivosti pre telesne postihnutú mládež, ktorí sa pripravujú na povolanie v učebnom pomere a absolvujú odborný výcvik v ústavných výcvikových dielňach alebo v organizácii s učňovskou alebo osobitnou učňovskou školou pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť.

(2) Predsedu a členov skúšobnej komisie pre záverečné učňovské skúšky navrhujú

a) u občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou vedúci prípravy na povolanie;

b) u učňov z ústavov sociálnej starostlivosti pre telesne postihnutú mládež vedúci ústavu po prerokovaní s riaditeľom učňovskej školy (osobitnej učňovskej školy), s vedúcim učňovského strediska ústavu a majstrom odborného výcviku, ak odborný výcvik vykonával vo výcvikových dielňach ústavu, ktorý dojednal s učňom učebný pomer;

v ostatných prípadoch vedúci ústavu po prerokovaní s riaditeľom učňovskej školy (osobitnej učňovskej školy) a vedúcim organizácie, prípadne s vedúcim učňovského strediska.

Ak sa záverečná učňovská skúška vykonáva mimo ústavu sociálnej starostlivosti pre telesne postihnutú mládež, je členom skúšobnej komisie aj výchovný pracovník tohto ústavu a komisia v tomto prípade je päťčlenná.

(3) Pri záverečnom hodnotení (najmä pokiaľ ide o dodržiavanie výkonových noriem) prihliada skúšobná komisia na to, do akej miery je skúšaný ovplyvnený zdravotným postihnutím. Skúšaný v takých prípadoch predkladá skúšobnej komisii lekárske potvrdenie.

(4) Občan so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý pri záverečnej učňovskej skúške neobstál, dostane od národného výboru, ktorý usporiadal prípravu na povolanie, potvrdenie o tom, po akú dobu a pre ktorý učebný odbor sa na príprave na povolanie zúčastnil.

(5) Náklady spojené so záverečnými učňovskými skúškami občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou uhrádza národný výbor, ktorý usporiadal prípravu na povolanie.

Záverečné ustanovenia

§ 11

Zrušuje sa

§ 12

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1966.

Minister:

Císař v. r.

*) Za organizáciu sa považujú i poľnohospodárske (lesnícke) odborné učilištia riadené národnými výbormi a poľnohospodárske učňovské školy.

*) V pláne vyznačí údaje a miesta vykonávania jednotlivých častí skúšok, počty učňov a pracovníkov, rozvrhne účasť členov komisie na prípravách, skúškach a kontrole prác učňov a pracovníkov na pracoviskách.

*) Vyhláška Ministerstva vnútra č. 62/1953 Ú. l. (č. 94/1953 Ú. v.) o zásadách pre vyraďovanie (škartáciu) písomností a škartačné smernice príslušných ústredných orgánov, smernice Ministerstva vnútra o ukladaní a vyraďovaní (škartácii) písomností výkonných orgánov národných výborov zo 4. januára 1959 č. NV/3-10 262/1958 (por. č. 4/1959 Zb. inštr. pre výk. org. NV, na Slovensku smernicami Povereníctva vnútra por. č. 24/1959 Zb. inštr.).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.